

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

ขั้นที่ 2 ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 182 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 14 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 126 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ ที่ระดับ 0.05 และสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย ยามานะ (Yamane, 1993, p.125)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย 5 ข้อคือ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ด้านการบริหาร

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วย ระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็น โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ (บุญชุ่ม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102-103) จำนวน 60 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 ร้อยละ 81 – 100	หมายถึง มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 ร้อยละ 61 – 80	หมายถึง มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 ร้อยละ 41 – 60	หมายถึง มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 ร้อยละ 21 – 40	หมายถึง มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 ร้อยละ 0 – 20	หมายถึง มีระดับสภาพ ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือ โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร ตำรา ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่ได้ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็น โรงเรียนมาตรฐานสากลของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง จำนวน 60 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 นำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

3.5 นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.6 นำแบบสอบถามที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรง มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ IOC (Index of item objective congruence) โดยได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

3.7 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ที่ไม่ใช่กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 132-133) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง เท่ากับ 0.92 และปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง เท่ากับ 0.99

3.8 นำผลที่ได้มาให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายการเก็บแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาด้วยตนเอง จำนวน 126 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

3. นำแบบสอบถามที่ได้ มาตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง มาตรวจสอบความเรียบร้อย และถูกต้อง สมบูรณ์ ของการตอบแบบสอบถาม

5.1.2 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตารางประกอบความเรียงตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลผล (บุญหอม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 230 - 24) สภาพการดำเนินงานแบ่งเป็น

ระดับคะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง	มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับคะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง	มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ระดับคะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง	มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับคะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง	มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ระดับคะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง	มีระดับสภาพ/ปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 นำผลจากสภาพและปัญหามาดำเนินการหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ที่มีค่าความต่างน้อยที่สุด 3 ด้าน มากำหนดเป็นปัญหาเร่งด่วน 3 ปัญหา ตามแนวคิดของ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548, หน้า 12) คือ 1) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การนำองค์กร และ 3) การจัดการและกระบวนการ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแต่ละรายการ
3. การวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพกับปัญหาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง โดยใช้ค่าของผลต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพกับปัญหา

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็น โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารของสถานศึกษาที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล 500 โรงเรียนแรกของประเทศ และมีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ โดยมีคุณสมบัติ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในการบริหารของสถานศึกษาที่เข้าร่วม โครงการ โรงเรียนมาตรฐานสากล 500 โรงเรียนแรกของประเทศ และได้รับยกย่องในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 84)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การนำองค์กร และ 3) การมุ่งเน้นการจัดการและกระบวนการ ซึ่งได้มาจากการคำนวณค่าความต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างสภาพกับปัญหการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง ที่มีค่าความต่างน้อยที่สุด 3 ด้าน มากำหนดเป็นปัญหาเร่งด่วน 3 ปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไข ตามแนวคิดของผู้เชี่ยวชาญ

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 นำนำผลจากสภาพและปัญหา มาดำเนินการหาความแตกต่าง ความจำเป็นเร่งด่วนตามแนวคิดของ สุวิมล ว่องวาณิช (2548, หน้า 12) และกำหนดปัญหาเร่งด่วน 3 ปัญหา ที่จะนำมาหาแนวทางแก้ไขปัญหา 3 ด้าน คือ 1) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2) การนำองค์กร และ 3) การจัดการและกระบวนการ

3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอ่างทอง

3.3 นำแบบสัมภาษณ์มาให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความตรงของแบบสัมภาษณ์

3.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสัมภาษณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยติดต่อผู้เชี่ยวชาญ และส่งแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ และนัดวันในการสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2557 ถึง 15 ธันวาคม พ.ศ. 2557

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกในการสัมภาษณ์ มาทำการจัดหมวดหมู่ และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 64)